

فرم پیام پژوهشی

عنوان طرح تحقیقاتی:

بررسی عوامل مرتبط با کاهش نرخ باروری در جمعیت متاهل شهرستان رفسنجان در سال ۱۳۹۹

تاریخ خاتمه طرح: مرداد ۱۴۰۴

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

محبوبه وطن پرست، سهیلا پورمعصومی، فاطمه ایوبی، پروین خلیلی، مرجان کریمی، زهرا جمالی

عنوان پیام پژوهشی:

شناسایی چرایی کاهش فرزندآوری در خانواده‌های رفسنجان: یافته‌های سال ۱۳۹۹

پیام کلیدی:

تمایل به فرزندآوری در بین زوجین رفسنجان بالاست، اما نگرانی‌های اقتصادی و عدم اطمینان از آینده شغلی، مانع اصلی تحقق این خواسته است. سیاست‌های افزایش باروری باید فراتر از اقدامات تبلیغی یا دولتی صرف، بر ایجاد بستر اقتصادی امن و جلب همراهی واقعی خانواده‌ها متمرکز شوند. بدون بهبود شرایط معیشتی و امید به آینده، افزایش پایدار نرخ باروری ممکن نخواهد بود.

متن پیام پژوهشی:

• اهمیت موضوع

کاهش سریع نرخ باروری و برهم خوردن تعادل هرم سنی می‌تواند خسارات اقتصادی و اجتماعی جبران‌ناپذیری ایجاد کند. این مطالعه با هدف تعیین رابطه بین برخی عوامل مهم جمعیتی و اجتماعی-اقتصادی و نگرش باروری زوجین انجام شد.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

اکثر مردم رفسنجان (بیش از ۷۰٪) دیدگاه مثبتی به فرزندآوری دارند و آن را بخش مهمی از زندگی می‌دانند. این نگرش مثبت به‌ویژه در مناطق روستایی، در بین زنان و خانواده‌هایی با هزینه زندگی کمتر، قوی‌تر است. همچنین، زوج‌هایی که فرزند دختر دارند و در سنین پایین‌تر ازدواج کرده‌اند، تمایل بیشتری به فرزندآوری نشان می‌دهند. با این حال، حدود ۱۰٪ تمایل به بی‌فرزندگی دارند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که تمایل به فرزند در جامعه وجود دارد، اما باید موانع عملی آن برطرف شود.

فرم پیام پژوهشی

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج این پژوهش می‌تواند به سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در سطوح استانی و ملی کمک کند تا سیاست‌های حمایتی هدفمند و واقع‌بینانه‌تری برای افزایش نرخ باروری طراحی کنند. تمرکز این سیاست‌ها باید بر رفع نگرانی‌های اقتصادی و ایجاد اطمینان از آینده شغلی خانواده‌ها، به ویژه در مناطق روستایی و برای اقشار کم‌درآمد باشد. همچنین، این یافته‌ها بستر ساز طراحی کمپین‌های فرهنگی مؤثر خواهد بود تا نگرش مثبت موجود در جامعه به عمل تبدیل شود.

تأثیرات و کاربردها:

• تأثیر ۱: توضیح مختصر

- نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که سیاست‌های تشویق فرزندآوری باید بر رفع دغدغه‌های اقتصادی و ایجاد امنیت شغلی برای خانواده‌ها متمرکز شوند، نه صرفاً بر تبلیغات یا محدودسازی روش‌های پیشگیری

• تأثیر ۲: توضیح مختصر

- با شناسایی گروه‌های با نگرش مثبت اما دارای موانع عملی (مانند ساکنان روستاها و زنان)، امکان تخصیص بهینه منابع و حمایت‌های مالی و اجتماعی به این گروه‌ها فراهم می‌شود

محدودیت‌های شواهد چه بودند؟

یکی از محدودیت‌های ما، جمع‌آوری داده‌ها از زوج‌هایی بود که به مراکز بهداشت عمومی مراجعه می‌کردند، که ممکن است نماینده کل جمعیت نباشند.

مخاطبان طرح پژوهشی:

۱. سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان کلان

شامل: مجلس، شورای عالی جمعیت، وزارت بهداشت، استانداری و سازمان‌های برنامه‌ریزی استان.
دلیل: برای طراحی سیاست‌های حمایتی هدفمند (مانند تسهیلات مالی، بیمه، اشتغال) بر اساس داده‌های واقعی به جای حدس‌های کلی.

۲. مجریان و نهادهای محلی

شامل: دانشگاه علوم پزشکی، مراکز بهداشت شهرستان، اداره بهزیستی، آموزش و پرورش رفسنجان.
دلیل: برای اجرای برنامه‌های مداخله‌ای دقیق در سطح محله‌ها، روستاها و گروه‌های خاص (مثلاً زنان، جوانان، کم‌درآمدها).

۳. جامعه علمی و پژوهشی

شامل: پژوهشگران حوزه جمعیت، جامعه‌شناسی، اقتصاد سلامت و سلامت عمومی.
دلیل: استفاده از یافته‌های میدانی برای تحقیقات آتی، مقایسه با سایر مناطق و تولید دانش بومی.

۴. رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی

شامل: رسانه‌های محلی، فرهنگسراها، شوراهای اسلامی روستا.
دلیل: برای ترجمان یافته‌ها به زبان عمومی و طراحی کمپین‌های آگاهی‌بخش متناسب با نگرش و باورهای

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

https://jmrh.mums.ac.ir/article_23725.html

ایمیل ارتباطی و تلفن مجری اصلی طرح:

Mahboob_vatan@yahoo.com

منابع و مراجع: حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح تحقیقاتی مورد نظر را ذکر نمایید

1. Mahmoudi M-J, Kazemi-pour S, Ahrari M, Nikoo-nesbati A. Iran's Population Projection considering Socio-Economic Factors based on a Multidisciplinary Approach (in Persian). The Journal of Planning and Budgeting. 2012; 17(2): 97-126.
2. Ghaem H, Zare M, Hemmati A, Moghadami M, Moradi F, Semati A. Pattern of Changes in Age-Specific Fertility Rates, Total Fertility Rate, and Cohort Fertility Rate in Rural Areas of Fars Province, Southern Iran (1988-2012). Journal of Family & Reproductive Health. 2019; 13(1): ?.
3. Sabermahani A, Goudarzi R, Nasiri S. Factors affecting fertility rate in Iran (panel data 1966-2013): a survey study. Journal of Family & Reproductive Health. 2017; 11(3): 138.
4. Baki-Hashemi S, Kariman N, Ghanbari S, Pourhoseingholi M-A, Moradi M. Factors affecting the decline in childbearing in Iran: a systematic review. Adv Nurs Midwifery. 2018; 27(4): 11-19.

تدوین شده در گروه منابع علمی و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ۰۳۴-۳۴۲۸۰۰۸۶